АГРАРЕН УНИВЕРСИТЕТ
гр. Пловдив
Вх. № 11026 Дело № 162
Получено на 26.10.2026

РЕЦЕНЗИЯ

относно конкурс за „професор" по научната специалност „Фуражно производство, ливадарство", обявен в ДВ, бр. 65 от 17.07.2026 г. с кандидат доц. д-р Атанас Веселинов Севов от Аграрен Университет – Пловдив.

Рецензент: проф. д-р Татяна Иванова Божанска, Институт по планинско животновъдство и земеделие – Троян, област на висше образование 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина, професионално направление 6.1 Растениевъдство, Научна специалност „Фуражно производство, ливадарство", определена за член на научното жури съгласно заповед № РД – 16-901/17.09.2026 г. на Ректора на Аграрен университет – Пловдив .

В конкурса за заемане на академична длъжност „професор", обявен за нуждите на катедра „Растениевъдство" в Аграрен университет – Пловдив участва един кандидат – доц. д-р Атанас Веселинов Севов.

1. Общи данни за кариерното и тематичното развитие на кандидата.

Доцент д-р Атанас Веселинов Севов е роден на 21.04.1976 г. в гр. София. През периода 1994–2002 г. придобива висше агрономическо образование в Аграрен университет – Пловдив с квалификация „инженер-агроном", специалност „Агроинженерство–полевъдство". Тематиката на обучението включва фундаментални и специализирани дисциплини в областта на аграрните науки. През 2011 г. придобива образователна и научна степен „доктор" в Аграрен университет – Пловдив. Темата на дисертационния труд е „Проучване влиянието на някои агротехнически фактори върху продуктивността и качеството на многолистни люцерни".

В периода 2011–2017 г. заема академичната длъжност „главен асистент" в Аграрен университет – Пловдив. Основни отговорности и дейности: преподавателска и научноизследователска дейност, провеждане на лекционни и практически занятия, разработване на учебни материали, участие в научноизследователски проекти, форуми, академични комисии и публикуване на резултати от проведени научни експерименти.

През 2017 г. заема академичната длъжност „доцент". В тази си професионална позиция развива активна преподавателска и научноизследователска дейност, включваща разработване и актуализиране на учебни материали и програми, участие и ръководство в научноизследователски проекти, ръководство на дипломанти и докторанти, участие в научни форуми, научни журита, комисии и органи на академичното управление.

Преподавателската и научноизследователската активност на кандидата включва провеждане на лекции, упражнения, практически семинарни занятия с български и чуждестранни студенти от бакалавърски и магистърски специалности в Аграрен университет – Пловдив; ръководство на докторанти и дипломанти; ръководство и участие в национални и международни научни форуми и проекти.

Свидетелство за високата оценка на научноизследователските и преподавателските качества, както и на организационните и ръководните умения на доц. д-р Атанас Севов е участието му в управлението на академичните структури на Аграрен университет – Пловдив. От 2020 г. до момента доцент д-р Атанас Севов изпълнява длъжността декан на Факултета по агрономство, като в това си качество активно участва в организацията и координацията на учебната, научноизследователската и административната дейност на факултета, управлението на академичния състав, както и в развитието на образователните и научните направления. Той е и член на Общото събрание на АУ, което допълнително

потвърждава активното му участие в академичното управление на институцията.

Доцент д-р Севов владее отлично писмено и говоримо английски и руски език.

Кариерното развитие на кандидата се характеризира с целенасоченост, системно надграждане на квалификацията и постепенно израстване в академичната йерархия, а научноизследователската и професионалната дейност се отличава с ясно изразен тематичен профил, насочен към актуални проблеми в областта на фуражното производство и ливадарството.

2. Общо описание на представените материали.

Документите по конкурса са изготвени съгласно изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за прилагането му в АУ – Пловдив.

- ❖ *Научни публикации по номенклатурната специалност – общо 30 броя, от тях:*
  - *Публикации с импакт фактор/импакт ранс – 27 броя;*
  - *Публикации в рецензирани и реферирани научни списания – 29 броя*
  - *Публикации в сборници от конференции – 17 броя.*
- ❖ *Учебници – 1 брой.*

Научни публикации, които подлежат на анализ за изготвяне на рецензията в конкурса:

- Статии, публикувани в *Scopus* с импакт фактор (IF) и импакт ранг (SJR) – 9 броя в квартили Q1 (1), Q3 (6), Q4 (2) (*Applied Sciences - SJR 0.521, Environment. Technology. Resources. Proceedings of the 15th International Scientific and Practical Conference - SJR 0.167; International Journal of Advanced Computer Science and Applications - SJR - 0.278; Bulgarian Journal of Agricultural Science - SJR - 0.250*; *Journal of Hygienic Engineering and Design - SJR - 0.168, IF - 0.3*)
- Статии, публикувани в *Scopus* без импакт ранг (SJR) – 5 броя (*International Conference on Energy Efficiency and Agricultural Engineering - EE&AE*).
- Статии, публикувани в *Web of Science Core Collection* - 9 броя в квартил Q4 (*Scientific Papers. Series A. Agronomy – JIF – 0.7*; *Scientific Papers-Series Management Economic Engineering in Agriculture and Rural Development - JIF – 0,34; Scientific Papers-Series B-Horticulture*).
- Статии, публикувани в *Web of Science CABI* - 4 броя (*Agriculture; Journal of Mountain Agriculture on the Balkans; Agricultural Sciences*).
- Статии публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове – 2 броя (*Земеделие +; Научни трудове на Съюза на учените в България – Пловдив*).

Личното участие на доц. д-р Атанас Веселинов Севов в посочените трудове се изразява в това, че в 1 (3,33%) е самостоятелен, в 8 (26,67%) е първи/водещ автор, в 9 (30,00%) е втори автор, в останалите е трети и следващ автор.

Допълнителна част от представените материали включва 17 учебни програми за придобиване на образователно-квалификационните степени „бакалавър“ и „магистър“ в професионалните направления: 6.1. Растениевъдство, 6.3. Животновъдство и 3.9. Туризъм.

Доцент д-р Атанас Севов е регистриран в Националния център за информация и документация (НАЦИД) като „доцент“ в групата на хабилитираните с наукометрични показатели (https://ras.nacid.bg/dissertation-preview/38408). В конкурса за академична

длъжност „професор“ кандидатът декларира 649,28 точки (разпределени по групи и показатели), което е приблизително 30% повече от необходимите съгласно Закона за развитие на академичния състав в Република България и Правилника за прилагането му в АУ – Пловдив.

Обобщена справка от доц. д-р Атанас Веселинов Севов за изпълнението на минималните национални изисквания (точки по групи показатели) съгласно критериите за професор в ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ чл. 1а, ал. 1 и Правилника за прилагането му в АУ – Пловдив в област на висше образование 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина, професионално направление 6.1 Растениевъдство

Група показатели	Съдържание	Минимални изисквания за академичната длъжност „Професор“	Резултат на доц. д-р Атанас Севов
А	1. Дисертационен труд за присъждане на ОНС „Доктор“	50	**50**
В	3. Хабилитационен труд - научни публикации в издания, които са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация.	100	**120,28**
Г	7. Статии и доклади, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация. 8. Статии и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове.	200	**215**
Д	13. Цитирания или рецензии в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация или в монографии и колективни томове.	100	**150**
Е	17. Ръководство на успешно защитил докторант. 18. Участие в национален научен или образователен проект. 22. Публикуван университетски учебник или учебник, който се използва в училищната мрежа.	100	**114**
Общ брой точки		*500*	***649,28***

3. Основни направления в изследователската работа на кандидата. Демонстрирани умения или заложби за ръководене на научни изследвания (ръководство на проекти, привлечено външно финансиране и др.).

Основни направления в научноизследователската работа на кандидата

Научноизследователската дейност на доц. д-р Атанас Севов е насочена към актуални и стратегически значими направления в съвременното растениевъдство, с акцент върху фуражното производство, управлението на пасища и ливади, устойчивото земеделие, биологичното производство и внедряването на иновативни технологии.

Основните направления в научноизследователската дейност на кандидата обхващат проучвания в областта на: интелигентното управление и дигитализацията на пасищните фитоценози; състоянието и устойчивото управление на пасищата и ливадите в България; агротехнологиите и ефективното ползване на природните ресурси; почвеното плодородие, биотехнологиите и качеството на растителната маса в условията на климатични промени; растителната защита; продуктивността, генетиката и селекцията на земеделските култури; инженерните и роботизирани информационни технологии в земеделието.

Научните изследвания се отличават с ясно изразен интердисциплинарен характер, като класическите агрономически и експериментални методи се интегрират с

дистанционни изследвания, GIS технологии, математико-статистически методи, машинно обучение, сензорни системи и технологии за прецизно земеделие. Основен фокус е поставен върху подобряване продуктивността и качеството на растителната маса в условия на екологично равновесие.

Особено впечатление прави връзката между фундаменталните и приложните аспекти на изследванията, при която резултатите от експерименталната работа се трансформират в практически приложими технологии и инструменти за мониторинг, оценка и управление на агроекосистемите, както и предпоставка за развитие на съвременни модели за прецизно и ресурсоефективно земеделие.

Всичко това демонстрира широк спектър от научна компетентност и способност за прилагане на съвременни методологични подходи при решаването на комплексни проблеми в растениевъдството и устойчивото земеделие.

Демонстрирани умения и заложби за ръководене на научни изследвания

Доцент д-р Атанас Севов е участник и ръководител на национални и международни научноизследователски проекти, както и на проекти, свързани с образователната и научноизследователската дейност. В рамките на проектната си дейност той е работил по инициативи, финансирани от Фонд „Научни изследвания“, Европейската комисия и други източници, включително чрез вътрешно финансиране от Аграрен университет – Пловдив. Данните сочат значителен опит както в работата в научни колективи, така и в ръководството и координирането на проектни дейности.

В конкурса за заемане на академичната длъжност „професор“ кандидатът е посочил участие в следните национални научни програми:

- *Националната научна програма „Интелигентно растениевъдство“* – участие в работни пакети, свързани със сравнителен анализ на IoT, безпилотни летателни апарати, роботизирани и авангардни технологии за мониторинг и изграждане на интелигентни системи за управление на технологиите при отглеждане на културите.
- *Националната научна програма „Интелигентно животновъдство“* – ръководител на работен пакет, насочен към разработване на интелигентни системи за наблюдение и анализ на продуктивността на пасища и ливади чрез използване на стационарни и мобилни сензорни комплекси, компютърно зрение и дистанционни методи.

Посочените дейности свидетелстват за способността на кандидата да работи ефективно в научни колективи, да формулира и координира комплексни научноизследователски задачи, да организира изследователска дейност и да интегрира резултати от различни научни и технологични направления. Особено съществено е участието му в разработването на интелигентни технологии за мониторинг и управление на пасища и ливади, което е пряко свързано с научната област и практическата приложимост на резултатите от научноизследователска дейност.

4. Оценка на педагогическата подготовка и дейност на кандидата. Ролята му за обучението на млади научни кадри.

Доцент д-р Атанас Севов е утвърден преподавател с над 18 години педагогически стаж в Аграрен университет – Пловдив (Удостоверение № ЛС-92/20.07.2026 г.). За периода 2021–2026 г. учебната заетост на кандидата е 2875,3 часа, вкл. лекционна, практическа и извънаудиторна заетост (Удостоверение № НОФ 5-22/17.07.2026 г.). Средната годишна учебна натовареност е приблизително 479 часа, от които средно 220 часа лекционни, 60 часа практически и 200 часа извънаудиторна заетост.

Съществен принос към учебно-методическата дейност на кандидата е участието му в авторския колектив на университетски учебник по „Растениевъдство“ (2019), както и в две университетски учебни пособия – „Ръководство за упражнения по растениевъдство на

тропика и субтропика“ (2011) и „Ръководство за упражнения по растениевъдство“ (2019). Доцент д-р Севов участва и в разработването на 17 учебни програми за ОКС „бакалавър“ и „магистър“ в професионалните направления 6.1. Растениевъдство, 6.3. Животновъдство и 3.9. Туризъм, с тематичен обхват – фуражни култури и управление на пасищата, тревни смески, растително разнообразие, изграждане и поддържане на тревни площи и аграрно образование.

Важен аспект от педагогическата дейност на кандидата е подготовката и научното ръководство на студенти и докторанти в Аграрен университет – Пловдив. Доцент д-р Атанас Севов е научен ръководител на 24 успешно защитили дипломанти до 2025 г., както и на четирима, на които предстои защита през 2026 г. (Удостоверение № 84/20.07.2026 г.). Той е научен ръководител на двама успешно защитили докторанти по докторска програма „Фуражно производство, ливадарство“, професионално направление 6.1. „Растениевъдство“.

Доцент д-р Атанас Севов участва в работата на научни журита в процедури за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ и за заемане на академичните длъжности „главен асистент“, „доцент“ и „професор“, както и в изпитни комисии за прием на докторанти. Тази дейност е показателна за признатата му професионална и научна експертиза, както и за активното му участие в оценяването и развитието на академичния и научния потенциал.

5. Значимост на получените резултати, доказана с цитирания, публикации в престижни списания, награди, членство в международни и национални научни органи и др.

Значимостта и научната приложимост на резултатите, докладвани в научните трудове на доц. д-р Атанас Веселинов Севов намират добър отзвук в международната научна общност.

Във връзка с конкурса за академична длъжност „професор“ са посочени 10 цитирания на пет научни статии. Цитиранията са в международни научни издания с висока видимост и научно влияние, класифицирани в Q1 и Q2, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация, включително *Scopus* и *Web of Science* (*ISPRS International Journal of Geo-Information SJR = 0.721*, *Sustainability SJR = 0.612*, *Theoretical and Applied Genetics SJR = 1.256*, *Agronomy SJR = 0.744* и *Industrial Crops and Products SJR = 0.974*), както и в издания с висок световен ранг SJR и JIF (*Emirates Journal of Food and Agriculture JIF = 1.031*, *EDP Sciences SJR = 0.138*, *Scientific Papers Series "Management, Economic Engineering in Agriculture and Rural Development" JIF = 0.9*, *Scientific Papers. Series A. Agronomy JIF = 0.6*). Подбраните от кандидата цитирания са напълно достатъчни и дори надвишават необходимия общ брой точки според изискванията по този критерий.

Качеството на научните публикации на доц. д-р Севов свидетелства за много добра теоретична подготовка по проблемите на фуражното производство и ливадарството, задълбочено познаване и аналитично осмисляне на литературните източници (от утвърдените класически изследвания до съвременните научни разработки), както и за прецизно прилагане на подходящи методи и експериментални технологии. Публикациите се отличават с логична структура, изразен научен стил, последователно представяне и интерпретиране на получените резултати. Отличното владеене на научната терминология допринася за пълноценното ползване и анализиране на чуждестранна научна литература.

Интересът към резултатите от научните изследвания на доц. д-р Севов, тяхното цитиране в международната научна литература, както и публикуването им в реномирани научни списания (с високи изисквания към качеството и прилагане на независимо рецензиране) са показатели за научната значимост и международната разпознаваемост на

неговата изследователска дейност. Тези обстоятелства подкрепят оценката за утвърден научен авторитет на кандидата в областта на фуражното производство и ливадарството.

6. Значимост на приносите за науката и практиката. Мотивиран отговор на въпроса доколко кандидатът има ясно очертан профил на научноизследователската работа.

Представените от кандидата научни и научно-приложни приноси се отличават с актуалност, тематична последователност и отчетлива ориентация към решаването на съвременни проблеми в областта на агроекологията, растениевъдството и устойчивото управление на агроекосистемите.

I. ОРИГИНАЛНИ ПРИНОСИ

Представени са оригинални резултати относно сезонната динамика на въглеродния обмен в естествени тревни съобщества, като са установени зависимости между интензивността на усвояване на CO_2, фотосинтетичната активност, растителното и почвеното дишане при променящи се климатични условия и различна надморска височина. Извършена е многогодишна комплексна оценка на състоянието на постоянните тревни площи в България, в рамките на която са установени тенденции в динамиката на тревостоите, тяхната продуктивност, ботаничен състав и фуражни качества, включително регионална диференциация и промени във видовата структура в условията на нарастващ климатичен риск. Установени са също зависимости между ботаничния състав, продуктивността и качеството на тревната биомаса, както и между климатичните фактори, продуктивността и фитосанитарния риск при земеделските култури.

II. МЕТОДОЛОГИЧНИ ПРИНОСИ

Разработен и апробиран е подход за оперативен мониторинг и количествена оценка на състоянието и деградацията на полуестествени тревни площи чрез безпилотни летателни средства, изображения във видимия спектър и алгоритми за машинно обучение. Обоснована и апробирана е приложимостта на обектно-базираната класификация чрез алгоритмите Random Trees и Support Vector Machine, при които са постигнати стойности на коефициента на Капа на Cohen съответно 0,86 и 0,82. Апробиран е и подход за оперативна оценка на биомасата чрез индекса MGRVI, получаван от наземни изображения с мобилни устройства. Разработена е концептуална и вероятностна рамка за интегриране на научни знания, емпирични данни, IoT измервания, машинно обучение и байесови мрежи при управлението на тревни площи.

III. НАУЧНИ ПРИНОСИ

Обоснован е интегриран подход към управлението на агроекосистемите, при който климатичните фактори, почвените процеси, реакциите на растителността и технологичните решения се разглеждат като взаимосвързани компоненти на единна система, насочена към повишаване на устойчивостта и ефективността на растениевъдното производство. Обоснована е необходимостта от адаптиране на управленските и технологичните практики чрез използване на устойчиви тревни смески и диференциране на режимите на ползване и технологичните решения в съответствие с конкретните почвено-климатични и екологични условия.

Разработена е научна основа за интелигентно и адаптивно управление на тревните площи чрез интегриране на експертни знания, данни от дистанционни измервания, методи на машинното обучение и вероятностно моделиране. Предложеният подход създава предпоставки за комплексна оценка на състоянието на тревните площи, прогнозиране на

тяхната динамика и подпомагане на вземането на управленски решения в условията на променлива среда.

IV. ПРИЛОЖНИ ПРИНОСИ

Създадени са възможности за оперативен мониторинг на състоянието, деградацията и продуктивността на тревните площи чрез UAV технологии, машинно обучение и MGRVI, включително чрез достъпни изображения от мобилни устройства. Разработена е практико-приложна рамка за интелигентно управление на тревни площи, при която пилотно е демонстрирана възможност за намаляване необходимостта от напояване с 14,9% при запазване на 98% вероятност за приемливо качество и понижение на азотните вложения с 25%. Обосновани са възможностите за приложение на UAV и роботизирани технологии в прецизното управление на агроекосистемите, както и на биологични подходи (микроводорасли и биоторове) за повишаване на устойчивостта и ефективността на растениевъдните системи. Разработени са насоки за прилагане на принципите на TRIZ при проектиране и усъвършенстване на селскостопански роботизирани системи.

7. Критични бележки и препоръки

Нямам критични бележки и препоръки към доц. д-р Атанас Севов.

8. Лични впечатления и становище на рецензента

Представената научна продукция ми дава основание да приема, че доц. д-р Атанас Севов притежава задълбочени научни познания, висока аналитична компетентност и умения за прилагане на съвременни изследователски подходи и методи. Научните му разработки показват способност за идентифициране и анализ на актуални научно-приложни проблеми, както и за формулиране на аргументирани решения в областта на фуражното производство и ливадарството. Цялостната му научноизследователска дейност се отличава с последователност, прецизност, академична почтеност и устойчив интерес към развитието на научните и приложните аспекти в изследваната проблематика.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Въз основа на направения анализ на педагогическата, научната и научно-приложната дейност на кандидата считам, че доц. д-р Атанас Веселинов Севов отговаря на изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Правилника на Аграрния университет за неговото приложение по област на висше образование 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина, професионално направление 6.1 Растениевъдство, научна специалност „Фуражно производство, ливадарство“, по конкурса на Аграрен университет – Пловдив, обявен в ДВ, бр. 65 от 17.07.2026 г.

Всичко това ми дава основание да оценя **ПОЛОЖИТЕЛНО** цялостната му дейност.

Позволявам си да предложа на почитаемото Научно жури също да гласува положително, а Факултетният съвет на Факултета по агрономство при Аграрен университет – Пловдив да избере **доц. д-р Атанас Веселинов Севов** за **„професор”** по научната специалност „Фуражно производство, ливадарство“.

Дата: 22.10.2026 г.……

Пловдив

РЕЦЕНЗЕНТ:……

(проф. д-р Татяна Божанска)